

Saulėta, dieną 75°, naktį 65°.
Saulė teka 6:33, leidžiasi 6:57.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Trečiadienis, rugsėjo-September 18 d., 1974 m.

Kaina 15c

220

BONA PRITARIA VIRŠŪNIU KONFERENCIJAI

TURKIJOS VALDŽIA PASITRAUKIA IR RUOŠIA NAUJUS RINKIMUS

ANKARA. — Turkijos premjeras Bulent Ecevit pareiškė spaudos konferencijoje, kad jis nebegali toliau dirbti su savo koalicijos partneriais ir rengiasi pasitraukti iš vyriausybės bei ruošti naujus rinkimus. Jo kelionė į Skandinavijos šalis atidedama, dėl tos kelionės jis ir susipyko su Tautinio Išganymo partija, kuri turi vyriausybėje aštuonis ministerius. Premjeras, besiruošdamas 12 dienų kelionei, savo pareigas nutarė palikti savo partijos žmogui. Dėl to užsigavo išganymo partijos vadas, vicepremjeras Necmettin Erbakan. Visi aštuoni išganymo partijos ministrai atsisakė patvirtinti premjero kelionę ir jam teko ją atšaukti.

Tautinio Išganymo partija pareiškė islamo religiją ir kultūrą. Po spalio mėn. rinkimų, kuriuose daugiausia vietų laimėjo premjero Ecevit respublikos liaudies partija, tris mėnesius trukusio Ecevitui pavyko prikalbinti Erbakaną jungtis į koaliciją. Abi partijos niekada nebuvo artimos. Premjeras pasakė, kad abi partijos turi labai skirtingą žvilgsnį į vyriausybę ir politiką.

Po Turkijos pasisekusio žygio Kipro saloje, premjeras Ecevit yra labai populiarus ir nauji rinkimai tikriausiai atnešų jo partijai didelį laimėjimą. Todėl jis ir nutarė kreiptis į prezidentą Koroturką ir įteikti jam atsistatydinimo pareiškimą, kas būsią padaryta šią savaitę. Naujų rinkimų laukiama iki šių metų galo. Prezidentas greičiausiai paves premjerui toliau eiti pareigas ir sudaryti kabinetą be išganymo partijos narių.

Kipro saloje graikai ir turkai paleido 245 belaisvius. Dar numatoma pasikeisti 493 turkams ir 323 graikams. Jungtinių Tautų sekretorius Waldheimas pasakė, kad Kipre daroma pažanga duoda vilties, kad pavyks išspręsti ir politinius klausimus.

Į Kipro salą atvyko sovietų užsienio reikalų viceministeris, prieš tai buvęs Turkijoje ir Graikijoje. Kipro prezidentas Clerides jam pareiškė, kad taikos Kipre nebus, kol turkai laikys okupavę ketvirtadalį visos salos ir neleis į namus sugrįžti tūkstančiams graikų pabėgėlių.

Irano šachas išvyksta į kelionę

TEHERANAS. — Trečiadienį Irano šachas Mohammadas Riza Pahlevi išvyksta į 17 dienų kelionę, kurioje jis aplankys Australiją, N. Zelandiją, Singapūrą, Indoneziją, ir Indiją. Šachas sekmadienį pasakė kalbą, kurioje pasigyrė, kad Iranas ateityje pasidarys pasauline galybe. Jis išpėjo savo piliečius saugotis vakarų pasaulio išsigimimo ir gerbti savo kultūrą ir ją ginti.

Iranė neseniai pasibaigė didelį gyventojų susidomėjimą sukelusio sporto šventę — Azijos žaidynes, kuriose dalyvavo 26 valstybės, jų tarpe Izraelis. Šio sportininkai buvo stipriai saugojami Irano policijos ir saugumo valdininkų. Dėl politinių sumetimų visa eilė Azijos valstybių atsisakė varžytis su izraelitais. Kinija nelošė teniso, šiaurės Korėja nelošė prieš Izraelį futbolą. Pakistanas, nežinia kodėl, nelošė su Izraeliu krepšinio, tačiau dalyvavo teniso varžybose. Azijos futbolo federacija nutarė nebeleisti ateityje Izraelio futbolininkams dalyvauti varžybose Azijos zonoje.

Irano gyventojai didžiulį savo sportininkų laimėjimą. Po

IŠ VISO PASAULIO

CANBERRA. — Australija ir N. Zelandija paskelbė, kad Prancūzija vėl susprogdino ore atominę bombą, jau 8-tą šioje bandymų serijoje. Abi vyriausybės vėl pareiškė protestą. Manoma, kad bandymai pasibaigė, nes Prancūzija atšaukė pavojaus zoną prie Mururoa salų, kur vyko sprogdinimai.

STOKHOLMAS. — Švedijos premjeras Olof Palme pavadino dabartinę Čilės vyriausybę „paniekos vertais kriminalistais“. Šantykiai tarp Čilės ir Švedijos gali visai nutrūkti Praėjusį gruodžio mėn. Čilė paprašė, kad Švedijos ambasadorius Harald Edelsam išvažiuotų. Naujo ambasadoriaus Švedija iki šiol neskyrė.

TEHERANAS. — Azijos žaidynėse daugiausia aukso medalių laimėjo Japonija — 75, po jos eina Iranas su 36, Kinija 33 ir Pietų Korėja — 16. Izraelis laimėjo krepšinio finalą, sumušdamas Pietų Korėją, tačiau pralaimėjo Iranui futbolą (kojinį).

TEL AVIVAS. — Aštuoni Izraelio lėktuvai apie 10 min. daužė Libano pietryčių vietas, iš kurių Izraelis puldinėja arabai partizanai. Du civiliai žuvo. Libanas praneša, kad nuo Izraelio puolimų Libane šiais metais užmušta 12 libaniečių ir 80 palestiniečių, sužeista: 56 libaniečiai ir 200 palestiniečių.

WASHINGTONAS. — Senato užsienio reikalų komitetas rekomenduoja apkaltinti kongreso paniekimui buvusį CIA direktorių Richard Helms, buvusius aukštus valstybės departamento pareigūnus ir buvusį ambasadorių Čilėje, kadangi jie melavę kongresui apie Amerikos slapta įsivėlimą Čilėje, į valdant marksistui prezidentui Allendei. Paaiškėjo, kad Amerikos CIA slapta rėmė lėšomis Čilės opozicijos partijas, jų spaudą, radijo stotis. Tą pripažino ir prezidentas Fordas savo spaudos konferencijoje praėjusį pirmadienį.

BEIRUTAS. — Irako keturi kareiviai žuvo susišaudyme su Irano kareiviais. Pasienuje tarp abiejų valstybių dažnai įvyksta konfliktai. Keturi irakiečiai buvo sužeisti.

LE HAVRE. — Prancūzijos jūrininkų unija paskelbė 48 val. streiką, protestuodama prieš vyriausybės nutarimą išimti iš apyvartos keleivinį laivą „France“. Pats laivas yra netoli Le Havre uosto okupuotas 989 jūreivių. Laive maisto užteks iki Kalėdų.

Japonijos Iranas laimėjo daugiausia aukso medalių, daugiau už milžinišką Kiniją. Daug džiaugsmo sukėlė Irano aukso medalis futbolu.

Pope Paulus VI šio geroje nuotraukoje nusifotografavo su Michigano valstijos indėnų iš Gaylord, Mich., delegacija, kuri padovanojo popiežiui indėnišką plunksnų skrybėlę.

SĄLYGINĖ AMNESTIJA DEZERTYRAMS

WASHINGTONAS. — Prezidentas Fordas pirmadienį paskelbė sąlyginę amnestiją tūkstančiams jaunų amerikiečių: karo dezertyrų ar pabėgusių nuo karinės prievolės. Prezidentas sudarė „pasigalėjimo tarybą“, kuri peržiūrės jau nubaustų ar apkaltintų dezertyrų bylas. Tarybai vadovaus buvęs New Yorko sen., žinomas Vietnamo karo priešinys, Charles Goodell. Taryboje yra kun. Theodore Hesburg, Notre Dame universiteto rektorius, buvęs sveikatos sekretorius Robert Finch, atsargos jūrinių gen. Lewis Walt, judųjų organizacijos Urban League direktorius Vernon Jordan, Paralyzuotų Veteranų organizacijos vadas James Mave, Troy State un-to rektorius dr. Ralph Adams, Alabamos Tautinės Gvardijos generolas, Michigano un-to lektorius James Dougovita ir advokatas Casanas O'Connor.

Prezidentas pakartojo, skelbdamas amnestiją, kad reikia susitaikinti, reikia užgydyti tautos žaizdas ir susikaldymą. Iki ateinančių metų sausio 31 d. visi dezertyrai turi kreiptis į Amerikos valdžios organus nurodant adresą, turį pakartoti savo ištikimybės Amerikai prisaiką ir turi sutikti atitarnauti dvejis metus tarnyboje, kuri bus paskirta.

Byron Pepitone, karinė tarnybos sistemos direktorius, pareiškė, kad buvę dezertyrai ar bėgliai galės patys susirasti darbus ar ligoninėse, turį pašalpas organizacijose, kaip Goodwill Industries, arba religinėse organizacijose, kurios dirba visuomenės naudai. Tarybos laikas gali būti sumažintas.

Jau apkaltinti ir bausmes atliekanti dezertyrai gali kreiptis pasigalėjimo tarybą, kuri gali rekomenduoti bausmę sumažinti ar visai panaikinti.

Ši amnestija iš vienos pusės sukėlė kritiką, kad ji per daug švelni ir įžeidžia tuos veteranus, kurie kovojo Vietname. Iš kitos pusės ją kritikuoja liberalinės Civilinių Laisvių grupės, kurios mano, kad amnestijos sąlygos įžeidžia dezertyrus, nes jie įsitikinę, kad jie nenusikalto atsisakydami kariauti Vietname.

Pirmadienio spaudos konferencijoje prezidentas buvo klausinėjamas apie kalčių atleidimą Nixonui. Jis prisipažino, nelaukęs tokios stiprios reakcijos, tačiau grynė savo žygių ir pareiškė, kad jis ir dabar įsitikinęs, kad pasielgė teisingai, nes ilgai ir labai Nixonui skaudus teismas būtų Ameriką tik daugiau suskaldęs ir jai pakenkęs.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

★ Izraelio premjeras Rabinas paskelbė, kad Izraelio delegacija Jungtinėse Tautose kovos prieš Palestinos Išlaisvinimo organizacijos sumanymą kalbėti visų palestiniečių vardu.

★ Izdo sekretorius William Simon pareiškė kongreso bankų komitete, kad kova prieš infliaciją užtruks daug metų. Jis patarė vyriausybei balansuoti biudžetą ir bandyti padaryti perteklių, o ne kasmet vis didinti įsiskolinimą.

★ Jungtinių Tautų generalinė asamblėja vakar 3 val. pradėjo naują sesiją. Šiandien asamblėjoje kalbą pasakys prezidentas Geraldas Fordas.

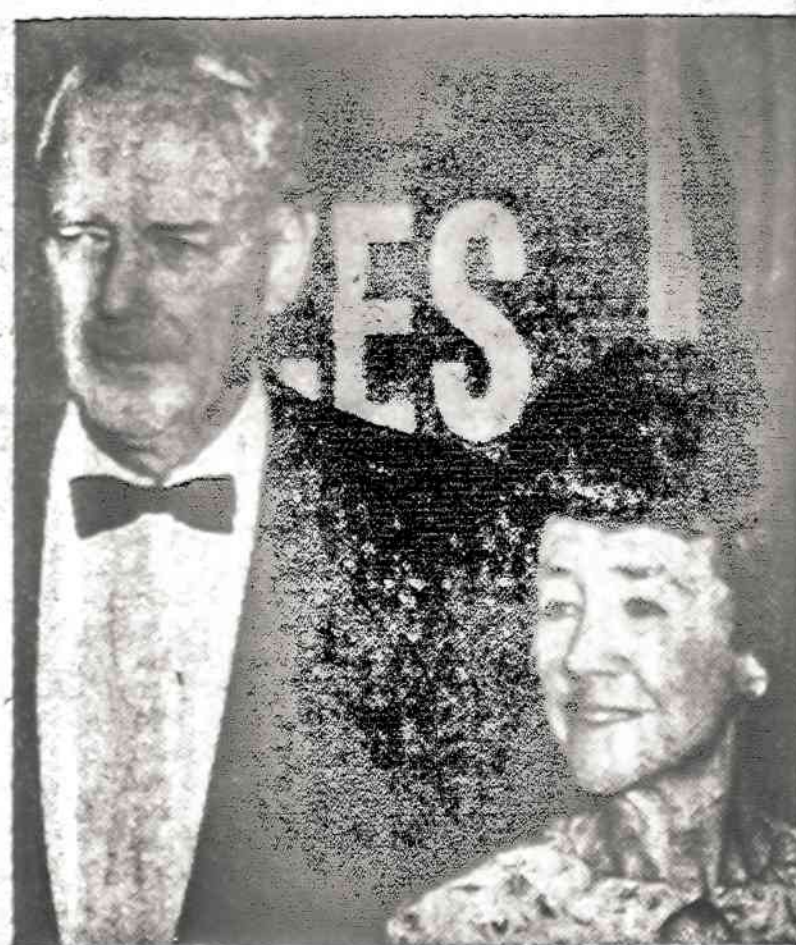
★ Teisingumo departamentas pareiškė, kad Illinois valstijos loterija „beveik“ nelaužo įstatymų ir 98% yra legali. Įstatymai, kaip žinoma, draudžia naudoti loterijos reikalus pašto patarnavimais.

★ Apie 50 Mozambikos Išlaisvinimo Fronto vadų atskrido į sostinę Lourenco Marques iš kaimyninės Tanzanijos perimti valdžios iš portugalų pareigūnų. Delegacijai vadovauja komunistinių pažiūrų Joaquim Chissano, numatomas Mozambijos premjeras. Baltieji kolonijos gyventojai apgule užsienio ambasadas, prašydami vizų.

Pirmoji šachmatų partija - lygiomis

MASKVA. — Pirmoji Karpo ir Korčnojaus šachmatų partija baigėsi lygiomis po 37 ėjimų. Šiose varžybose išsispres, kas turės teisę iššaukti čempioną Fischerį į varžybas dėl čempionato. Jei Fischeris neatšauks savo savarankiško pasitraukimo iš čempiono vietos, tai šios varžybos duos ir naują čempioną. Partijos šiose varžybose bus lošiamos pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, jos prasidės 11 val. ryto Čikagos laiku.

ADDIS ABABA. — Etiopijos kariuomenė išardė studentų demonstraciją ir suvarė studentus į universiteto rajoną, kuris saugomas ginkluotų kareivių.

Neseniai Havajuose miręs lakūnas Lindberghas su žmona Anne Morrow 1969 metų fotografijoje.

SIENŲ PAKEITIMAS TAIKINGU BŪDU YRA PAGRINDINIS BONOS SIEKIMAS

BONA. — V. Vokietijos kancleris Helmut Schmidt, baigęs posėdžius su Sovietų užsienio reikalų ministru Gromyka, pareiškė spaudos konferencijoje, jog Europos Saugumo konferencija turėtų baigtis dar šiais metais. Kancleris pareiškė, kad jis remia sovietų pasiūlymą 35 valstybių galvų suvažiavimą — viršūnių konferenciją, kuri užbaigtų saugumo konferencijos darbus. Kancleris pranešė, kad jis spalio 28-31 dienomis bus Maskvoje ir tarsis su Brežnevu.

Amerikos protestas Maskvos valdžiai

MASKVA. — Miesto teismas nubaudė penkis dailininkus po 15 dienų kalėjimo ir 20 rublių pinigine bauda už vadinamą chuliganizmą. Jie buvo grupėje mecininkų, kurie suruošė lauke dailės darbų parodą. Parodą išardė civiliai apsirėngę vyrai. Tarp nubaustų buvo Vladimir Spyčev, fotografas iš Molodoje Gvardija knygų leidyklos.

Milicija, kaip vakar buvo pranešta, suėmė ir kelis parodos atėjusius pamatyti žmones. Vienas jų, Viktor Tupicinas milicijos nuovadoje pastebėjo ant biuletenų lentos įsakymą milicininkams sekmadienį (parodos dieną) ateiti į darbą civiliais drabužiais. Tupicinas atpažino kelis milicininkus, kurie daužė, plėšė paveikslus, jau uniformuotus milicijos nuovadoje.

Amerikos ambasada įteikė protesto notą sovietų užsienio reikalų ministerijai. Notoje nusiškundžiama, kad trys amerikiečiai korespondentai buvo sumušti.

New York Times vedamajame apgailestauja, kad šalto karo užbaigimas ir santykių pagerėjimas neatnešė kartu ir atodėkio Rusijos viduje. Brutalus kiek kitokio meno naikinimas tik patvirtina nesibaigiančią sovietų vadų savim pasitikėjimo ir saugumo stoką. Tiesa, „neoficialūs dailininkai“ nebuvo nušauti ar išvežti į Sibirą, tačiau Sovietų Sąjunga negreit galės užmiršti spektaklį, kurį stebėjo tarptautinė diplomatų minia, kaip jauni mušeikos, aiškiai klausydami įsakymų, trypė, plėšė, purvais drabstė ir su šiukšlėmis išsivežė kai kurių gerai didžiojo pasaulio kultūros centruose žinomų kūrėjų darbus.

Generolas Haig Nato viršininkas

WASHINGTONAS. — Prezidentas Fordas pirmadienį paskelbė, kad jis paskyrė generolą Alexander Haig, ligšiolinį Baltųjų Rūmų štabo direktorių, nauju Nato karinių jėgų viršininku. Šis paskyrimas buvo patvirtintas Nato gynybos planavimo komiteto. Gen. Haig pareigas perims iš gen. Andrew Goodpaster gruodžio 15 d. Gen. Haig kartu bus ir JAV jėgų Europoje vyriausiu vadu.

Gen. Haig paskyrimas sukėlė šiek tiek kritikos, nes jis buvo glaudžiai susijęs su buvusio prezidento Nixono vyriausybe. Jo iškilimas armijos kadruose laikomas politiniu iškilimu, jo draugystės su Nixonu dėka. Sakoma, kad Olandija pradžioje priešinosi Haigo paskyrimui, bet vėliau sutiko.

Kaip Nato jėgų vyriausias vadas gen. Haig paveldi buvusio

Washingtono valstybės departamentas pareiškė, kad saugumo konferencijoje nedaroma pažangos, nes užkliūta prie laisvesnio Rytų-Vakarų gyventojų judėjimo ir laisvesnio idėjų pasikeitimo klausimo. Amerika norėtų kuo greičiau tą saugumo konferenciją užbaigti, kad būtų galima pereiti prie kitų Rytų-Vakarų reikalų sprendimo.

Kancleris Schmidtas, spaudos konferencijoje paklaustas, kas trukdo saugumo konferencijai užbaigti, atsakė, kad ji greit baigtųsi, jei būtų priimta „taikingo pasikeitimo“ formulė, kurią V. Vokietija siekia įrašyti į konferencijos deklaraciją. Vokietijos nuomone, pagrindinė deklaracijos turi būti pabrėžta teisė pakeisti dabartinės Europos sienas taikingu keliu, be jėgos naudojimo.

Sovietų Sąjunga nesutinka su jokiais sienų pakeitimais. Ji reikalauja deklaracijos, kuri pareikštų, kad dabartinės Europos sienos yra nejudinamos, amžinos, nekeičiamos, nepažeidžiamos. Vokiečiams rūpi buvusios Vokietijos suskaldymas į Vakarų ir Rytų valstybes. Vokiečiai svajoja kada nors, sąlygomis pasikeitus, abi Vokietijas sujungti į vieną valstybę.

Vokiečių vyriausybės žiniomis, sovietai sutiko, prieš pertraukiant saugumo konferenciją vasaros atostogoms, kalbėti apie „taikingo pasikeitimo“ įrašymą konferencijos dokumentuose. Galimas daiktas, kad Gromyko patvirtino kancleriui H. Schmidtui „taikingo pasikeitimo“ priimtinumą, nes jis drąsiai pranašauja, kad konferencijai nėra kliūčių baigti derybas dar šiais metais.

Didėja kairiųjų teroras Argentinoje

BUENOS AIRES. — Argentinoje komunistinių peronistų armija pradėjo savo grasintą kary. Pirmadienį, minint 19 m. sukaktį nuo prezidento Juano Domingo Perono pašalinimo iš valdžios 1955 m., keturiuose Argentinos miestuose sprogo apie 50 bombų. Žuvo du asmenys, jų vienas jaunas policininkas, bandęs išardyti atrastą bombą. Sprogimai padarė žalos bankams, užsienio bendrovių pastatams, kariuomenės butų pastatui.

Du asmenys buvo nušauti netoli Buenos Aires. Vienas jų yra Atilio Lopez, buvęs Cordobos provincijos vicegubernatorius, kairiojo sparno peronistas.

prezidento Eisenhowerio karo metu turėtą vietą, nors tuomet NATO dar nebuvo. NATO karinės jėgos gina platų frontą nuo Norvegijos šiaurės iki Turkijos sienos su Sovietų Sąjunga. NATO jėgų viršininkas, kartu su NATO narių štabų viršininkais yra atsakingas už kariuomenių treniravimą, apginklavimą ir išdėstymą.

Mūsų SKAUTIJA

LEIDZIA LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA
REDAGUOJA SKT. BALYS VOSYLIS

Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

XIJI METAI

Nr. 32 (471)

GINTARO IR AŽUOLO MOKYKLŲ DALYVIAI
su lektorių pašnekesių užrašais.

A. Šeškaus nuotr.

Savaite po atviru dangum

IŠ NAUJO SUJUDINA

— sako Česlovas Senkevičius, stovyklavęs XII-je
Kanados Romuvos stovykloje

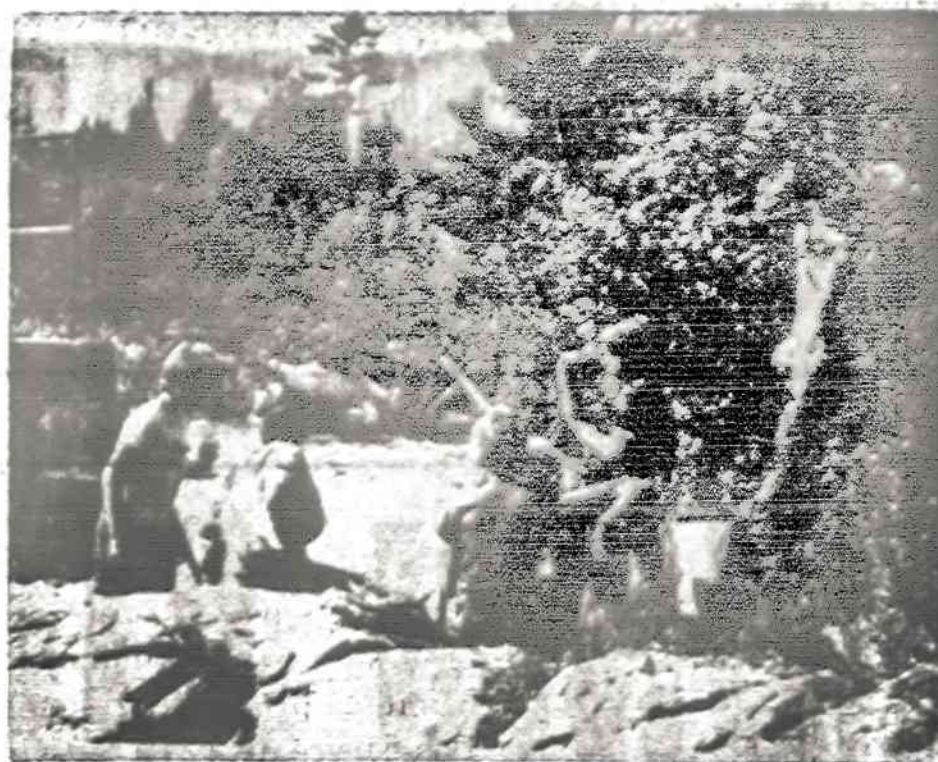
Pro didelį palapinės langą, pro senos eglės šakas žiūriu, kaip pakalnėje plevėsuoja savoji trispalvė su Kanados, JAV, skautų ir skautėlių vėliavų palyda iš abiejų pusių.

Trispalvė labai graži mėlyno dangaus fone, nuo lietaus, saulės, vėjo kiek apblukusi, vis ta pati, šiemet jau dviliktą kartą Romuvoje iškelta, kas vakarą iškilmingai nuleidžiama, išsiriavius šimtams stovyklautojų. Taip — šimtams, nes mes esame dar gyvi ir būsimie tokie ne mano vieno manymu, bet aiškiu "Gintaro" ir "Ažuolo" mokyklų auklėtinių pritarimu, kai jiems teko diskutuoti lietuviybės ir skautybės klausimus, pradedant stovyklinę programą.

Buvau labai maloniai nuteiktas gautų atsakymų, kurie liudijo, jog principiniuose ir esminiuose lietuviybės bei skautybės svarstymuose sutaria čia gimę šešiolikmečiai su Lietuvoje skautybės mokyklą išėjusiais. Lieka tik vienas neatsakytas klausimas su nedidele baimės priemaiša — ar turėsime valios ištęsti, ar įstengsime atlikti tai, ką manome, kad reikėtų; nes juk didžiausia tragedija ir būna tada, kai pritrūksta ryžto dirbti, kas mūsų pačių suplanuotą ir smulkiai išmąstytą. Tenka skautiškai nenusižinti vilties, kad augantį jaunimą, būsimieji vadovai, kad ir savitu būdu, atras kelių ryžtingumui išlaikyti.

Su vertingu ir pavyzdingu dviliktosios Romuvos stovyklos papildiniu — "Gintaro" ir "Ažuolo" mokyklomis pati stovykla atidaryta liepos 28 d. ir tęsiasi iki rugpjūčio 10 d.

Vadovaujant s. St. Ilgūnui, s. D. Keršienai, ps. V. Turitai ir s. P. Saplienei pamainomis su patyrusiu vadovų vienu kadru, kuris buvo abi savaites reikalingas nustatytoms programoms eiti, viršininkams padėti bei kitiems ūkiniams ir techniškiems darbams atlikti. Charakteringa ir džiugu, kad šalia kasmetinių stovyklautojų-veteranų vis daugiau pradeda atsirasti viduriniojo kartos vadovų, kurie su savo nauju vilkiukų-paukštyčių prieaugliu vėl jungiasi į stovyklinių vadovų eilę, turėdami kuo natūraliai ir nuosirdžiai rūpintis — savo pačių vaikais. Atsiranda ir tokių, kurie išbandę įvairią stovyklavimą, kitur, nutarė būti skautais ir kaip tokie stovyklauti. Tai vis reiškiniai, teikią gražių vilčių ateičiai, kurią labai konkrečiai ir realiai rūpinasi jau vienuolika metų bos-

KANADOS ROMUVOS XII STOVYKLOJE

Briedžių skiltis žygyje per mišką
A. Šeškaus nuotr.

CHICAGA Kviečia berniukus ir mergaites įstoti į skautus

LITUANICOS TUNTE

Šis pranešimas liečia visus Lituanicos tuntu priklausančius ir naujai į jaunesniųjų skautų (vilkiukų ir bebrų) veiklą įsijungti norinčius berniukus.

Vilkiukų — Gedimino, Vytanto ir dr. Basanavičiaus draugovių ir bebrų Nemuno laivo sueigos prasideda rugsėjo 22 d., sekm., 11 val. ryto Jaunimo Centre.

Jaunimo Centro 206 kamb. nuo 10 iki 12 val. ryto vyks naujai stojančių vilkiukų, bebrų ir skautų registracija.

Norintieji į Lituanicos tuntą įstoti vilkiukai ir skautai, kuriems būtų patogiau sueigas lankyti žemiau išvardintose vietose.

mes su vienu iš pirmųjų stovyklavietės kūrėjų v. s. V. Skirinskiu.

stebėjome rūpestingų tėvų ir mamų lankymąsi rajonuose, kur jų vaikai palapinėse gyvena. Kaip svečias šešias dienas stovyklavęs LSS tarybos pirmosios pirm. v. s. Saulaitis, turėjęs progos susitikti su stovyklaujančiais vadovais arba atvykusiais rugpjūčio 3-4 d. savaitgalį. Susitikimuose buvo tartasi reikalais akivaizdinio LSS tarybos suvažiavimo, kuris šaukiamas Toront, spalio 25, 26, 27 d. A. Saulaitis davė keletą pašnekesių "Ažuolo" ir "Gintaro" mokykloms, pravedė skautininkų-kių įžodį ir dalyvavo visose stovyklinėse iškilmėse.

Kasmet po stovyklos grįžtu namo pilnas įvairių minčių bei sumanymų. Savaitę po atviru dangumi ir glaudūs ryšiai su stovyklaujančiais kažkaip iš naujo sujungia norą stengtis dar geriau daryti viską, kad lietuviškasis jaunimas, skautybės kelią pasirinkęs, tobulėtų visomis kryptimis, vedančiomis į siekiamą idealą.

v. s. Č. Senkevičius

SAVOJE LAUKO VIRTUVELĖJE

Toronto Mindaugo draugovės skautai XII Romuvos stovykloje, vykusiėje liepos 28 — rugpjūčio 10.

A. Šeškaus nuotr.

VEIDAI IR DARBAI

★ Išėjo šiemetinis pirmasis "Mūsų Vyčio" numeris, Akademinių Skautų Sąjūdžio leidžiamas žurnalas. Viršelyje primamas "auksinis" (1924—1974) Akademinių Skautų Sąjūdžio jubiliejus su v. s. prof. Igno Konko, nuotrauka.

Turinyje straipsniai: "Gyveno žmogus, vardu Skrutas", "50 metų Akademikų Skautų Draugovei", "Mums reikia vieno kito" (Danguolė Kvilytė), "Amerikonas ar lietuvis?" (Jūratė Pažeraite), "Kodėl Lietuvos kariuomenė nepasipriešino rušiams?" (Irena Seibutytė), "Jubiliejinė Stovykla", Antano Ratniko, Vydo Tumo ir Algio Lapšio eilėraščiai, "Diskusinės mintys apie meną" (Vilija Elvaite), "Lietuviai menininkai Paryžiuje" (Indrė Lukaitė), "50-ji Jubiliejiniai Metai", laiškas, kronika, spaudos apžvalga. Labai daug iliustracijų iš akademinių skautavimo įvykių.

Redaktorius — v. s. Liūtas Grinius. Administratorius — Alfredas Kleinaitis.

O KAI MES ŽYGIUODAMOS DAINUOSIM, SU MUMIS
DAINUOS IR LIETUVA!

Kernavietės skiltininkės E. Snarskytė ir R. Lintakaitė parodo metų praėjusios vasaros stovykloje "Rake".

J. Lintako nuotr.

KERNAVĖS TUNTE

Kernavės tuntas jaukie Jūsų dukrelių! Pradedamos naujos skautiško darbo metus, ypatingą dėmesį kreipiame į savo jauniausias seses, nes žinome, kad, linksmi ir prasmingai skautavimą pradėjusi, jauna paukštytė ir vėliau nenutols nuo skautybės idealų. Informacijai ir registracijai kreiptis tiesiog pas "Dubysos" draugovės draugininkę Dalią Petreikytę, tel. 424-9609.

Kernavės tunto paukštyčių sueigos pradedame ateinančių sekmadienį, rugsėjo 22 d. 11 v. r. ("Dubysos" d-vė Jaunimo Centre, "Sešupės" d-vė senojo adresu).

Iki pasimatymo linksmam paukštyčių būry!

NERIJOS TUNTE

Vandens sportą mėgstančios mergaitės yra kviečiamos įsijungti į idomią Nerijos jūrų skautėlių tunto veiklą. Priimamos mergaitės nuo 6 m. amžiaus.

Mūsų veiklos programa apima visą sausumos skautų ir plačią specialią jūrinio skautavimo programą. Mūsų užsiėmimai išmoko saugumo vandenynėje, naudojimosi vandens pastatais, plaukimo, susidomėjimo gamta. Visa mūsų veikla ir užsiėmimai yra pagrįsti ugdomu susidomėjimu ir meile Lietuvos pajūriui, melyniesiems vandens plotams.

Sueigos vyksta kiekvieną sekmadienį 10 val. ryto jaunimo Centro naujojo pastato antrajame aukšte. Kreiptis į tuntininkę tel. 739-0510.

★ Daug skaitytojų šypsojosi ir niekaip neišgalvojo, kodėl akademikų skautų stovykloje (žr. fil. Br. J. str. pereiname "M. S." numeryje) "Seštadienio baimė bėgo kartu su fil. Vyt. Kamanu".... Porą susidomėjusių skambino telefonu.

Iš tikrųjų, originale buvo "Seštadienio baimė", bet rinkykloje iškrito viena raidė.

★ Pirmoji Nerijos tunto visu laivų sueiga įvyks sekmadienį, rugsėjo 22 d. 10 val. ryto Jaunimo Centre, tuose pat kamburiuose, kaip ir praėjusios veiklos metais. Visos dėvime uniformas ir neuimiršime atsinešti nario mokesčių.

★ Didžiausias LS Brolijoje Lituanicos tuntas pradeda naujus veiklos metus. Pirmosios visu draugovių sueigos įvyks sekmadienį, rugsėjo 22 d., tuo pat laiku ir vietose, kaip ir praėjusios veiklos metais. Turint klausimų ar neaiškumų, kreiptis į draugininkus arba tuntininkę tel. 436-0809.

Lituanicos tuntas savo jubiliejinės veiklos 25 m. žymėjimui darbinga stovykla ir kitais įvykiais, tarp kurių yra numatytas ir puošnus pokylis, kuris ruošiamas lapkričio 9 d., 7 val. vak., Jaunimo Centro didžiojoje salėje.

★ Lituanicos tunto 25 metų veiklos foto paroda ruošiamas lapkr. 15-17 d. Jaunimo Centro apatinėje salėje. Turintieji idomų tunto veiklos nuotraukų yra prašomi jas paskolinti. Nuotraukos bus perfotografuotos ir originalai gražinti. Nuotraukas su informacija — koks įvykis, data, vieta ir asmenų pavardės, siųsti iki spalio mėn. 1 d. v. s. Jonui Paroniui, 6219 S. Whipple, Chicago, Ill., 60629, tel. RE 7-2261.

Dovanėlis ir gerojo darbo mąželis paukštytės įžodį davusiai kernavietei Siliijai Snarskytei. Kartu — tuntininkės s. E. Šalcionienės sveikinimai.

J. Lintako nuotr.

mas lapkričio 9 d., 7 val. vak., Jaunimo Centro didžiojoje salėje.

★ Lituanicos tunto 25 metų veiklos foto paroda ruošiamas lapkr. 15-17 d. Jaunimo Centro apatinėje salėje. Turintieji idomų tunto veiklos nuotraukų yra prašomi jas paskolinti. Nuotraukos bus perfotografuotos ir originalai gražinti. Nuotraukas su informacija — koks įvykis, data, vieta ir asmenų pavardės, siųsti iki spalio mėn. 1 d. v. s. Jonui Paroniui, 6219 S. Whipple, Chicago, Ill., 60629, tel. RE 7-2261.

give...
so more will live
**HEART
FUND**

Different
hopes
for different
folks.

People want different things from a college education.

But they all agree on one thing. It takes more than brains to get a diploma.

Why not make the burden a little easier. Start buying U.S. Savings Bonds now.

Bonds are a dependable way to build a college fund for your children. And an easy way to start saving them is by joining the Payroll Savings Plan. Start a college fund

now with U.S. Savings Bonds. They just might let your kids spend more time studying and less time working to stay in school—whatever they hope to be.

Take
stock
in America.

Buy U.S. Savings Bonds

Now U.S. Bonds pay 6 1/2% interest when held to maturity for 4 years. 10 months (4 1/2% the first year). Bonds are insured by the U.S. Government. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is provided as a service to the community by the U.S. Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

ZIGMANTAS SIERAKAUSKAS

Lietuvių prieš maskolius sukilimo vadas

Rašo A. GRIGAITIS "Karyje"

1865 m. lenkų emigrantų laikraštyje "Ojczyzna" Sveicarijoje leistame, A. Gileris apie Z. Sierakauską yra pasakęs:

"Jis Lietuvos ir Karūnos viltis, sukilimo protas ir širdis, šviesusis meteoras, ir kurį nukreipti visos tėvynės žvilgsniai".

Zigmantas Sierakauskas gimė gegužės 17 d. 1826 m. Lucko apskr., Valuonėje, smulkaus dvarininko šeimoje. Jo tėvas žuvo 1830 — 31 m. sukilime, kovodamas su rusais. Sierakauskas pasakojęs savo draugams, jog jis atsimena naktį, kai jo tėvas, išvykdamas į kovą, pasilenkęs prie jo ir pasakęs: "Miegok ramiai, savo krūtine tave pridengsiu".

Sierakauskas išaugo dideliai patriotinėje šeimoje. Jo senelė, kuri turėjo didelės įtakos anūko auklėjime, buvo našlė. Kosciuškos kovų draugė. Du motinos broliai dalyvavo 1831 m. sukilime. Jaunas Sierakauskas mėgo klausyti dėdžių pasakojimų iš 1831 m. sukilimo, apie Kosciuškos žygius. Vaikas, matydamas sužeidimų randus dėdžių rankose sakydavęs, jog jis didžiutis kentėti dėl tėvynės.

Jau vaikystėje Sierakauskas rodė savo proto ir būdo tvirtumą ir pastovumą. Šeštus metus

jam einant, atvyko "isprauininkas", kuris rinko bajorų vaikus į kadetų korpus. Motina, nenorėdama skirti su vaiku, jį perėmė mergaitė ir pristatė savi dukterimi. Gi jaunasis Sierakauskas šūktelėjo: "Aš ne dukterė! Aš sūnus, Zigmantas Sierakauskas".

Sūnus liko namie, tačiau šeimos sidabras paliko namus kartu su "isprauininku". Sierakauskai buvo neturtingi. Zigmanto motina anksti liko našlė ir iš savo darbo išlaikė savo seną motiną ir tris vaikus. Dvylikus metus eidamas Sierakauskas pradėjo lankyti Zitomiro gimnaziją, kurią baigė 1843 m. sidabro medaliu ir gelėjo stoti į civilinę tarnybą, tačiau tokia tarnyba Sierakauską neviliojo. Jis galvojo apie universitetą. Kad susitautų pinigų testui mokslui, Sierakauskas stėjo pas lenkų magnatą vaikų auklėtoją. 1845 m. Sierakauskas jau Peterburgo universitete, matematikos fakultete. Kitais metais Sierakauskas pereina į karmalinį skyrių. Pragyvenimui uždirba perrašydamas rašytojo, grafo Rževusio raštus.

Peterburge jį jo draugų ratelis įveda kilimo iš Lietuvos ir Gudijos studentai Kalinauskas, Ogizka, Geištaras, Oskerkas ir

ZIGMANTAS SIERAKAUSKAS

kiti. Šie jaunuoliai sudarė "Lietuvių jaunimo sąjungą", kuri buvo įsteigta 1845 — 46 m. Šios sąjungos svarbiausi dalyviai buvo broliai Dalevskiai, Pranciškis ir Aleksandras, Vilniaus mokytojai. Svarbiausias tos sąjungos tikslas — asmeninis dorovinis auklėjimas ir skleidimas žmonių tarpe sukilimo idėjų. Geištaras sako, kad visi šios sąjungos nariai buvo demotai — patriotai. Jų devizas: "Viena, tikrai viena, lenkų bajorijos paskirtis — lenkų liaudis".

Sierakauskas turėjo didelės įtakos lenkų jaunimui, kurio sąvonių tikslas buvo — laisva tėvynė. Jis turėjo ryšį ne tik su universiteto studentais, bet ir su korpo kadetais, net siekė katalikų Dvasinę akademiją.

1848 m. revoliucija Prancūzijoje paveikė ir lenkų patriotus, paveikė ir Lietuvos jaunimo sąjungą Peterburge ir žmonės pradėjo galvoti apie sukilimą, kad atėjęs jam laikas. Buvo gauta žinių, kad Galicijoje gen. Bemą formuoja tautinę gvardiją. Sierakauskas buvo nuomonės nesukubėti su sukilimu. Jis turėdavo vykti į Galiciją, kad vietoje sužinojus teisybę apie ruošiamą sukilimą.

Balandžio 21 d. Kremeneco apskr., prie sienos Sierakauskas buvo suimtas ir, reikalaujant III skyriui, buvo grąžintas į sostinę. Tardymas neiseiklė jo kiti kaltinimai, tačiau, atsargumo dėlei nutarta Sierakauską išsiųsti į Orenburgo pulką, eiliniu. Atrodo, Sierakauskas buvo išdavimo auka, nes 1849 m. pavasarį buvo suimti broliai Dalevskiai ir dar 40 žmonių iš Lietuvos jaunimo sąjungos. Dalevskiai etapo keliu buvo išsiųsti į Irkutską, 1848 m. gegužio 20 d., iš Peterburgo į pietus lėkė trejūkė: žandarai vežė Peterburgo universiteto studentą Z. Sierakauską, siunčiamą eiliniu į Orenburgo įgulą. Gegužio 31 d. tremtinys jau buvo Orenburge, o sekančią dieną — į trauktas į Novopetrovsko forto (prie Kaspijos jūros) sąrašus. Tarnybą jis pradėjo tik tai liepos viduryje, nes kelias savaites sirgo cholera.

Kariuomenėje Sierakauskas susitikio su Ševčenka, kuris 1847 m. irgi buvo išsiųstas į Orenburgą paprastu kareiviu, susitikio ir susidraugavo. 1856 m. Sierakauskas buvo pakeltas į praporščikus. Pagaliau, jam tremtis baigėsi ir kelias į tėvynę buvo atviras. Ankščiau, Nitalojaus įsakymu, ištremtiems lenkams ir lietuviams, net po pakėlimo ir karininkus, nebūdavo leidžiama ir atostogų metu aplankyti savuosius Lenkijoje ar Lietuvoje.

Sierakauskas, pagaliau grįžta į Peterburgą ir rengiasi kvotimamsj generalinio štabo akademijai. Petrapilyje jis susipažįsta su Černiševskiu, trumpai bendradarbiauja jo žurnale "Sovremennik", kurs buvo demokratinių pažiūrų ir jame dirbo kairiųjų žmonės. Sierakauskas šiame žurnale išskėlė mintį, kad kiekviena tauta turi savo ypatumų ir savo dvasinių vertybių, kurios laikui bėgant tampa visos žmonijos turtais. To siekti, kiekviena tauta turi teisę būti nepriklausoma. Sierakauskas nebuvo svajotojas, kaip kartais yra manoma, jis buvo realistas siekiantis savo užsibrėžto tikslo. Gi jo draugas dr. B. Dibauskis sako, kad Sierakausko pasaulėžiūra buvo nudažyta mistiniais tonais.

1851 m. rudenį Sierakauskas įstojo į generalinio štabo akademiją, kurią baigė 1859 m. lapkričio mėn. Akademiją jis baigė vienu iš pirmųjų, gavo štabo kapitonų laipsnį ir buvo prikomandiruotas prie Generalinio štabo.

Štabe dirbdamas Sierakauskas stengėsi palengvinti rusų kareivio būklę, svarbiausia panaikinti fizinę bausmę. Jis per tvarkė karo baudžiamąjį kodeksą ir pristatė karo ministeriui. 1860 m. Sierakauskas buvo komandiruotas į tarptautinį statistikos kongresą, Londono. Ta proga jis aplankė Paryžių, Vieną ir Berlyną. 1862 m. vėl komandiruojamas į užsienį, iš kur grįžs jam pavedama padaryti Lietuvos tvirtovių inspekciją. Karo ministeris Milutinas labai vertino Sierakauską, nors jam ir kilo įtarimas dėl Sierakausko ištikimybės Rusijai.

Sierakauskas vedė gražuolę Apolinariją Dalevskaitę. Sutruktuvęs įvyko 1862 m. liepos 30 d. Kėdainiuose. Sierakauskienės du broliai, už dalyvavimą 1863 m. sukilime, žuvo katorgoje, tretysis buvo sušaudytas, ketvirtasis, nepasisekus sukilimui, emigravo ir buvo aktyvus Paryžiaus komunos dalyvis ir buvo versaliųjų sušaudytas. (Žlugus sukilimui Sierakausko žmona, jos motina ir seserys, Muravjovo įsakymu, buvo išsiųstos į Rusijos gilumą).

1863 m. sausio mėn. Lenkijoje prasidėjo sukilimas. Sierakauskas, jo vienminčiai Padlevskis, Vrublevskis, Dambrauskas tikėjo, kad sukilus Lenkijai, rusai revoliucionieriai pradės sukilimą Rusijoje, bet taip neįvyko.

1863 m. sausio 22 d. Centrinis Tautinis komitetas, kurs pasivadino Laikina Tautine vyriausybe, paskelbė atsisakimą, kuriuo šaukė tautiečius stoti į kovą už nepriklausomybę ir socialines reformas. Manifestas numatė panaikinti luomus, valstiečius aprūpinti žeme ir duoti tikėjimo laisvę.

Nors baltųjų ir raudonųjų sukilėlių tarpe ir buvo kilę ginčų agrariniais klausimais, tačiau, abiejų partijų buvo vienas šūkis: "Lenkijos reikalas, tai mūsų reikalas, tai laisvės reikalas".

1863 m. vasario 1 d. Lietuvos Provincinis komitetas irgi išleido panašų atsisakimą. Kauno gubernijoje sukilimo pradžia laikoma 1863 m. sausio 25 d., kai įvyko pirmas rimtas sukilėlių su rusų kariuomene susirėmimas prie Seredžiaus. Smulkūs susirėmimai prasidėjo jau 1862 m. rudenį, ypač kai prasidėjo rekrutų ėmimas.

1863 m. vasario mėn. Kauno gub. veikė keli stambūs sukilėlių daliniai: Mackevičiaus, Jablonovskio (Dluskio), Kušleikos, Stankevičiaus (Pisarskio) ir kitų. Sukilėliai, apsirengę valstiečių pilka sėrmėga, apsiginklavę vėzdais, užpuolė davo pašto transportus, nuginkluodavo policiją, degindavo policijos, valsčių būstines, reiklaudavo iš dvarininkų baigti baudžiavą ir skelbė valstiečius žemės savininkais.

Jau 1863 m. kovo mėn. Kaunas, faktinai, buvo apgultas; buvo nutrauktas susisiekimas su apskritymis, keltai sudeginti, policija paraližuota. Tuo metu Kauno gub. ypač pasižymėjo Koliškos būrys, kuris vadinosi Dubysos pulku. Kelis kartus laimėjo susirėmimus su rusais ir kun. Mackevičiaus būrys.

1863 m. liepos gale Varšuvos karo apygardon buvo sutelkta 141,000 durtuvų ir kardų, ir 122 pabūklai. Be kariuomenės Vilniaus karo apygardoje Muravjovo žinioje buvo Minsko, Mogilevo, Vitebsko gubernijų kariniai daliniai. Muravjovas viso turėjo apie 200,000 armiją.

Lietuvoje, nuo pat sukilimo pradžios, pradėjo veikti dviejų pakraipų srovės — baltieji ir raudonieji. Raudonieji tikėjosi patraukti į sukilimą valstiečius, gi baltieji, kuriems vadovavo Geištaras, galvojo kitaip. Jie manė, pradėjus sukilimą, Prancūzija ir Anglija įsikis į šį reikalą.

Sukilėlių vadu Lietuvoje buvo nutarta kviesti Sierakaus-

ką, kurs sujungtų vienam tik sukilėlių tarpe ir buvo kilę ginčų agrariniais klausimais, tačiau, abiejų partijų buvo vienas šūkis: "Lenkijos reikalas, tai mūsų reikalas, tai laisvės reikalas".

(Būs daugiau)

TĖVŲ BĖDOS...

Du tėvai dalinasi rūpesčiais dėl savo dukterų ateities.

— Kaip manai, — paklausė vienas — ar leisti dukterį į koldžą?

— Hm, negaliu patarti, tik pasakyti, kaip man buvo.

Išleidau 2,000 dolerių leidamas vyresnę dukterį į koldžą ir truko 4 metus kol susirado vyrą. Išleidau 300 dolerių pasiūsdamas kitą dukrą atostogų 3 savaitėm į rezortą ir ji grįžo ištejęsusi. Taigi, patariu į rezortą.

TIKYBOS PAMOKA

Tikybės pamokoj, mažųjų skyrių, kapelionas ilgai aiškino mokiniukam apie nuodėmę, maldą ir atleidimą. Pabaigoj jis paklausė vieną mergaitę:

— Ką mes privalome daryti, prašydami Dievą atleidimo?

— Pirmiausia privalome padaryti nuodėmę.

GEROS DOVANOS

ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJIESE" su DIDELEMIS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, į priėžiūrą, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00	\$3.00
Minkštais viršeliais tik	\$2.00
Dr. A. J. Gussen — AUKSTA KULTURA — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą išpužiai. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50	\$1.50

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money order.

NAUJIESE

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujiesose galima gauti puikių knygų, kurios papuos bet kokią knygų spintą ar lentyną.

K. Bielinis, PENKTIJI METAI, gražiai įrišta, 592 psl.	\$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 psl.	\$6.00
Prof. Vaclo. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai įrišta, 431 psl.	\$7.50
Prof. Vaclo. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 psl., įrišta — \$3.00, minkštais viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — \$3.00, minkštais viršeliais	\$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p.	\$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 psl.	\$5.50
Kipras Bielinis, GANA TO JUNGO, 492 psl., minkštais viršeliais	\$5.00
Juozas Liūdžiū, RAŠTAI, 250 psl.	\$3.00
P. Liūdžiū, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, 88 psl.	\$1.00
Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai 170 psl.	\$3.00
M. Gudelis, POVLAS MILERIS, biografijos bruožai 232 puslapiai	\$3.00

NAUJIESE

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dėdė Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo pasakytų. Dabar jie gali pasakytį gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus idomu prisiminti senus laikus ir pasakytį gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai galėtų žiemos ar vasaros pasisveikimams nupirkti Antano Rūko parašytą VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMĄ — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradižiūgins kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujiesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo ANTONO RŪKO lengvas, vaizdus, gražia literatūrinė forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išvykių šviesuolių gyvenimu ir jų kietą, ideologinę veiklą.

Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIESE" ADMINISTRACIJOJE

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdymui išskleisti motų deimantų spindintį žiedą, apkašo medžių šakas žirginiais, kaip konfetais ir pamazū įveda į gamtos vaizdų ir garų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizduose svajoja juokauja ir verkią poetai, pajėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujiesose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis, Valžūnėnės, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 128 psl. Kaina \$1.—
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kišeninio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Butkų Juzė, EILERASČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIENIJA VETROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLUDI - LIUDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anselijus Kairys, AUKSINĖ SĖJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROŽIŲ SVENTĖ. Eiliuoti pasakojimai apie 3 išvytintas lietuviškas senovės laikais; su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranausko "Anykščių šilėlis", vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 187 psl., \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULELEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūrinių ilai, 92 psl., \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Gvėdit, AGUONOS IS SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsiankyti į Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridėdant čekį ar piniginį orderį.

NAUJIESE

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

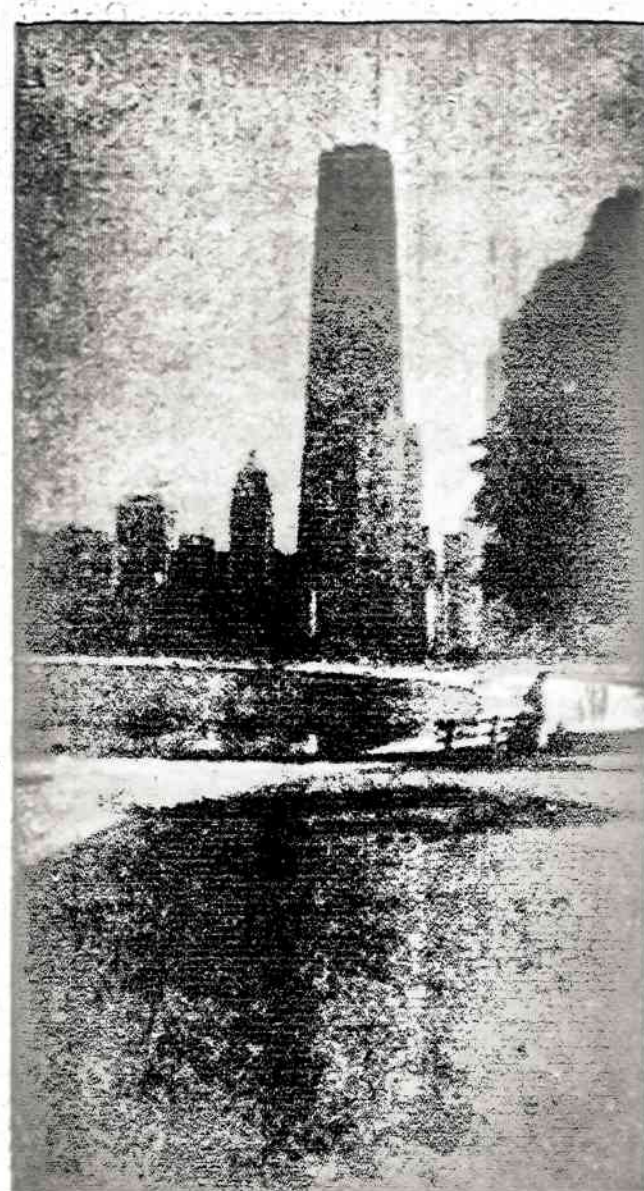
Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujiesose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIESE

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

	PER ANNUM:
7 1/2%	\$5,000.00 OR MORE
6 3/4%	4 YEAR MATURITY
	\$5,000.00 OR MORE
6 1/2%	30 MONTHS MATURITY
	\$2,500.00 OR MORE
	1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.04 per year; other countries \$25.00 per year.

15 cents per copy.

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:

metams \$24.00

pusei metų \$13.00

trims mėnesiams \$7.50

vienam mėnesiui \$3.00

Kitose JAV vietose:

metams \$22.00

pusei metų \$12.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

KAS ČIA DABAR DAROSI?

Vieni kovoja, kiti ekskursuoja

— Mokytojai, patark, ką, kaip pradėti diskusijas mokytojų man piktai? Gavau iš savo uošvės 300 litų ir dabar vis, buvęs mokytojas ir savanagali nusprendė, ką geriau noris — kūrėjas, išsklausius už juos pirkti: seperatorių ar patefoną?...

vokiečių parlamento narius, jog dabartinės Rytų Europos sienos nėra amžinos ir nėra nuolatinės. Vokiečiai tikėtai pasižadėjo nevartoti jėgos sienoms keisti. Bet vokiečiai išsuderino teisę vartoti taikos priemonės Rytų Europos sienoms keisti. Amerika nenori eiti į naują karą, o be Amerikos vokiečiai nepajėgs priversti rusus trauktis iš Rytų Europos.

Daugelis mano, kad taikos priemonės yra bevertės. Ten, kur komunistai įkelia koją ir pastato savo karo jėgas bei policiją, tai žmonės savo valios pareikšti negali. Sovietų policija klastoja Rusijos gyventojų valią jau 50 metų, ji ir toliau ją tebeklastos. „Pradžioje ji tai darė proletariato diktatūros varu, o šiandien ji jau tai daro demokratijos vardu. Rytų Vokietijoje nėra politinės demokratijos, bet valstybė vadinama demokratine.“

Kancleris Brandtas pirmas pripažino „Demokratinę Vokietiją Respubliką“, bet jis išsuderino iš amerikiečių ir kitų sąjungininkų pagalbą vokiečių teisėms ginti, jeigu Sovietų Sąjunga pasirašytų susitarimus lauzyti. Vokiečiai žinojo, kad jie vieni nepajėgs pasipriešinti Sovietų karo jėgoms, bet jie kitai pasidavė, jeigu jiems padės JAV, Didžioji Britanija ir Prancūzija. Pradžioje rusai norėjo išstumti Vakarų sąjungininkus, o vėliau ir pačius vokiečius iš Berlyno, bet jiems nepavyko to padaryti. Šiandien susisiekimas su Berlynu laisvas. Be laisvo susisiekimo su Berlynu, Amerika būtų Rytų Vokietijos nepripažinusi.

Be pasitarimų atomo bombų gamybai aprėžti, eina nuolatiniai pasitarimai Europos taikai. Iki šio meto tie pasitarimai sukliuvo dėl pagrindinių žmogaus teisių ir dėl teisės laisvai pasikeisti informacijomis. Šis klausimas buvo iškeltas Helsinkyje, jis toje pačioje formoje keliamas ir Vienoje. Sovietų atstovai konferencijose pasisakė prieš laisvą informacijos pasikeitimą, tai esąs „kišimasis į kitos valstybės vidaus reikalus“, bet be šio nuostato nebus taikos sutarties ir nebus prekybos su Sovietų Sąjunga. Prezidentas Niksonas prisirašė daug įvairių susitarimų su Brežnevą, bet rusams labiausiai rūpima paskola ir trąšų gamyba pirmyn nesistumia. Atrodo, kad ji nesistums, kol nebus aptartas ir praktikoje vykdomas „laisvas informacijų pasikeitimas“. Brežnevas sutiko išleisti kelis šimtus žydų iš Sovietų Sąjungos ir paleido Simą Kudirką iš prievartos darbo stovyklos, bet tuo tarpu santykiai tarp dviejų didelių valstybių negerėja.

Visi žinome, kad prezidentas Fordas yra pasiryžęs tęsti prezidento Niksono užsienio politiką, bet kiekvienam aišku, kad naujų nuolaidų Kremliui valdovams jis nedarys. Iš Rusijos ateinančios žinios sako, kad Brežnevas politiniame biure jau kritikojamas. Biuro nariai pamatė, kad vienašališkos Brežnevo viltims pagrindo nėra. Jeigu nori prekybos, tai turi mokėti skolas ir duoti žmonėms daugiau teisių.

Amerikos Lietuvių Tarybos atstovams reikėtų patikrinti Washington Post žinias ir išvadas. Nesinori tikėti, kad jos būtų tikros. Išsikalbėjus su atsakingais pareigūnais, bus galima jas paneigti.

klauti, iš kurio krašto jie yra — jų vardai tai pasako. Visa bėda, kad mūsų besiveržią į visuotinę dominavimą LB vadai bei akademikai, ar antropologai šių ir panašių klausimų visai nenagrinėja ir jų nejudina. Nežiūrint įvykių Australijoje ir Naujojoje Zelandijoje, akademiniams lietuvių elitui paskaitas skaitė žinomi kolaborantinių minčių skleidėjai, netgi vykdytojai, tik pakeitę paskaitų temas.

Kalbant apie Australiją, PLB pirm. Nainys savo organizuojamą ekskursiją į tą šalį iki šiol protesto ženklais dar neatšaukė. Draugo 211 nr. apie ją yra taip rašoma:

— Australijai ir Naujajai Zelandijai pripažinus Lietuvos okupaciją ir visai lietuvių iš-eivijai prieš šį skaudų įvykį protestuojant, PLB valdyboje kilo klausimas dėl jos organizuojamos pas Australijos lietuvių išvykos. PLB valdyba tuo reikalu atsisakė Australijos Lietuvių Bendruomenės pirmininko. Šiomis dėnimis buvo gautas toks atsakymas: „Dabar dėl kelionės į Australiją. Mes Jūsų laukiam. Lietuvių dienos vyks, kaip numatytos, mes rušiamės, nesitikiu ir nelaukiu jokių kliūčių. Todėl prašau negalvoti apie kokius kelionės atšaukimus, bet atvykti mus aplankyti ir Australijos lietuvių dienos dalyvauti. Tiesa, dabartinės Australijos vyriausybės pasiūlymas mums labai netinka, bet aš asmeniškai nenumatau, ko kieno nors pasikeitimo. mūsų ar kitų pabaltiečių bendruomenių padėtyje. Pažiūrėkim į ukrainiečius. Jie čia yra išvystę ne mažesnę veiklą kaip mes, o jiems niekas netrukdo ir „karo nusikaltėlių“ niekas neieško. Mano ir mano valdybos narių nuomone, einam pirmyn, savo planus vystom ir viskas. Todėl dar kartą sakau — laukiam“. Šį pareiškimą pasirašė ALB pirmininkas V. Neverauskas.

Jeigu paklaustų Australijos lietuvių kas yra populiariausias iš-eivijos lietuvių, gautų netai, kad net senovės lietuvių tikybės propagatoriai ir agitatoriai bei to judėjimo pradininkai parenka savo vaikams angelukų bei archangelukų, o ne tautinius vardus.

Kadaise domėjaisi 2-jo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresu ir uoliai skaičiau spaudoje apie kiekvieną delegatą, gerėjaisi jų atskaitoms mokslui, mene, sporte ir lietuviškoje veikloje. Betgi skaitant jų bendrą sąrašą, daugelyje atvejų nereikėjo nė žiūrėti ar

tiesiog juokinga, netgi piktai, kad net senovės lietuvių tikybės propagatoriai ir agitatoriai bei to judėjimo pradininkai parenka savo vaikams angelukų bei archangelukų, o ne tautinius vardus.

Kadaise domėjaisi 2-jo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresu ir uoliai skaičiau spaudoje apie kiekvieną delegatą, gerėjaisi jų atskaitoms mokslui, mene, sporte ir lietuviškoje veikloje. Betgi skaitant jų bendrą sąrašą, daugelyje atvejų nereikėjo nė žiūrėti ar

PASAULIS KINTA

Pasaulis kinta, pavojaus bažnyčiai, pasakė popiežius

„Bažnyčia yra sunkumose“, pareiškė popiežius Paulius VI kalbėdamas pilgrimų audienčiai savo vasarinėje rezidencijoje Castel Gandolfo. „Pasaulis kinta, viskas juda, viskas yra pakitimo stadijoje. O kaip su bažnyčia? Kai kuriose srityse ji kenčia dėl radikalių opozicijos, dėl destruktiviškos nesutikimo“. Vienoje stipriausių savo kalbų per 11 metų popiežiavimo jis pabrėžė, kad katalikybė esanti rimtose sunkenybėse, kadangi laikai kinta ir „modernusis pasaulis liki, jog bažnyčiai lemia sunykti“. Popiežius atsisakė į katalikus „atmerkti savo akis“ į problemą, kad „seminarijos yra veik tuščios ir tikintieji nebesibijo būti netikintais“.

„Tuščios seminarijos, materializmas ir tikėjimo rūdijimas masėse yra bažnyčios smukimo simptomai... Pasaulis kinta... kinta kultūra, apdarai, įstatymai, ekonomija, technologija, sugebėjimai poreikiai, politika, mentalitetas, civilizacija, viskas kinta dėl to, bažnyčia turi sunkumus“, kartojė jis, apšvičkęs indėnų „ėfo“ kostiumu, kurį jam atvežė dovanų indėnų grupė iš Gaylord, Mich.

Šių dienų stebėtojai, kurie į dalykus žiūri paviršutiniškai, mano, kad bažnyčiai lemia išnykti ir likti pakeistai kita — lengvesne, racionališkesne, turinčia moksliską pažūrą į pasaulį, be dogmų, be hierarchijos, kad galėtų neribotai grėtis savo egzistencijai, be Kristaus Kryžiaus“.

Daugeli tradicinių bažnyčios funkcijų, tokių kaip beturčių globa, iš bažnyčios perėmė profaniškas pasaulis“, pasakė popiežius.

Sloga bus pagydoma

Illinois universitete daromi tolimieji bandymai jau su 2,000 slogos pacientais, siekiant nustatyti ar pagydzius sykį pacientas per visą žiemą nebesirgs sloga ir kokios dozės vaisto Propanediamine yra tinkamiausios. Slogą tyrinėjanti medicų grupė sudaro daktarai Panusarn, Edith D. Stanley, George Gee Jackson, Victor Dirda ir Mary Rubenis.

ISTORIJA KARTOJASI

— Tėte, ar atsimeni tą įvykį, kurį man pasakojai, kai tave išmetė iš gimnazijos? — Taip. — Aš ką tik pagalvojau: kaip keista, kad istorija kartojasi.

KAS ATPLEŠĖ KLAIPĖDĄ NUO LIETUVOS

1939 m. kovo 22 d. dokumentai

12

Vokietijos ir Lietuvos priešingumas Lenkijai buvo viena Lietuvos — Vokietijos gerų santykių priežastis. Lietuva buvo Vokietijai reikalinga, nes jos egzistencija saugojo Rytprūsius nuo lenkiško apsupimo.

Bet štai 1934. 1. 26. įvyko vos įtikėtina staigmena — hitlerinė Vokietija pasirašė nepuolimo sutartį su Lenkija. Nuo tos dienos gerėjo vokiečių — lenkų santykiai. Nors lenkų spauda ir katalikiškoji visuomenė sutiko šią naują situaciją labai abejingai ir kritiškai, Lenkijos vyriausybė pasinėšė vairuoti Lenkiją draugišku su Vokietija kursu.

Naujoji padėtis atsiliepė labai neigiamai į Vokietijos — Lietuvos santykius. Rytprūsiai dabar „saugojo“ nepuolimo sutarties ir Lietuva nebebuvo Vokietijai reikalinga Rytprūsio apsaugos roleje. Nuo tos dienos Lietuvos gavo pajusti ne vien didėjančią Vokietijos Užsienio Reikalų Ministerijos diplomatinį spaudimą bet tam tikruose Vokietijos vadų sluoksniuose prasidėjo formuotis mintis, kad reikėtų Lietuvą „išmainyti“ į koridorij; kitaip tariant, Lenkija turėtų Vokietijai grąžinti koridorij,

o už tai ji galėtų, su Vokietijos pritarimu, pasiimti Lietuvą.

2. Tautai ir valstybei saugoti įstatymai

1934 metais buvo Lietuvos ryžtingos kovos metai. Tada, 1934. 2. 8., Vyriausybės Žiniose buvo paskelbtas „Tautai ir valstybei saugoti įstatymas“, prieš kurio įvedimą Klaipėdos krašte protestavo krašto direktorijos pirmininkas Dr. Schreiberis ir Vokietijos vyriausybė. Lietuvos vyriausybė jį protestų nebojo ir per apskričių komendantus ryžosi įstatymą vykdyti. Nuo 1927 m. Klaipėdos krašte komendantu buvo pulk. Liorentas, kuris berods griežtai, bet labai taktiškai ir nepertempdamas vadžių ėjo atsakingas pareigas (Literatūra, 17.).

3. Sasso ir Neumano partijų uždarymas

Išvykus gubernatoriui Merkiui iš Klaipėdos, valstybės prezidentas paskyrė Merkiui pasekėju buvusį Londone Lietuvos generalinį konsulą Gylį. kuris išbuvo Klaipėdos gubernatorium nuo 1932. 5. 19. iki 1933. 11. 18. Kadangi Gylis buvimo metu Klaipėdoje labai išsiplėtė naciai, o Lietuvos vyriausybė pasinėšė su nacių judėjimu kovoti, ji paskyrė naują Klaipėdos gubernatorium judrų patriotą Dr. Joną Navaką (išbuvo geubernatorium nuo 1933. 11. 20. iki 1935. 4. 4.).

Navakas 1934. 5. 5. uždarė seimelio ordinarinę sesiją. 6. 28 atšaukė Dr. Schreiberį iš Direktorijos pirmininko, nauju Di-

rektorijos pirmininku paskyrė mažlietuvių ūkininką Martyną Reizgį (vėliau nacių KZ nukankintą), kuris sudarė naują krašto Direktorią ir 1934. 6. 30. paskelbė Klaipėdos krašto Valdžios Žiniose „Tautai ir Valstybei saugoti įstatymą“, tuo norėdamas akcentuoti, kad šis įstatymas galioja ir Klaipėdos krašte ir 1934. 7. 10. iš pareigų paleido Klaipėdos miesto burmistą, advokatą Dr. Brindlingerį.

Kuomet Sasso ir Neumano partijos pasiekė 8500 narių, jos 1934. 7. 13. buvo uždarytos ir jų vadovybės areštuotos. Iki rudens vyko areštuotų nacių tardymas ir bylos ruošimas, kuri prasidėjo prieš Kalėdas Kaune, kariuomenės teisme.

4. Nacių Vokietijos ūkiškas karas prieš Lietuvą

I tokius Lietuvos žygius Vokietija atskė ūkiškomis represijomis. 1. Ji sustabdė mažąjį pasienio susisiekimą. 2. sustabdė Lietuvos eksportą (žemės ūkio, miško ūkio prekių) į Vokietiją. 3. sustabdė Vokietijos eksportą (mašinų, įrankių, akmens anglių) į Lietuvą ir 4. trukdė lietuviškų prekių tranzitą į kitas valstybes.

Nors Lietuvai ir pasisekė savo eksportui surasti naujų rinkų (ypatingai Anglijoje), Lietuvos ūkininkai gerokai nukentėjo. Bet dar daugiau nukentėjo prie aukšto gyvenimo standarto pripratę Klaipėdos krašto vokiečiai ūkininkai. Kai kurie jau pradėjo savo ūkius parduoti ir į Vokietiją keltis, ir tik stambios vokiškos paskolos ir hipotekos

tepažėję juos prilaikyti savo ūkiuose Klaipėdos krašte.

Taip vokiečių ekonominis karas pasirodė dvišmeniniu kardu, kuris ne tik Lietuvai, bet ir Vokietijos interesus kirtu. Todėl Vokietija nuo jo atsisakė ir 1936. 8. 5. buvo nauja Lietuvos Vokietijos prekybos sutartis pasirašyta, kuri užbaigė Vokietijos blokadą prieš Lietuvą.

5. Sassininkų ir Neumannininkų byla Kaune

Byla tęsėsi nuo 1934. 12. 14. iki 1935. 3. 26. Atsakomybėn buvo patraukti 126 asmenys. Byla susilaukė daug dėmesio iš užsienio; ją sekė smalsūs angli, prancūzų ir kitų tautų žurnalistai. Lietuvos kaltinimą, kad teislaimėji būk renge ginkluotą sukilimą, nepasisekė įtikinamai įrodyti. Bet bylos eiga aiškiai atidengė kaltinamųjų ryšius su Vokietijos naciais, atidengė Vokietijos kišimąsi į kitų valstybių vidaus reikalus. Iš 89 nuteistųjų, 4 Jesučio žudikai buvo nuteisti mirtimi; kiti susilaukė griežtų bausmių, iki 12 metų sunkių darbų kalėjimo (Neumanas).

Laikė bylos abi pusės, lietuviai ir vokiečiai dar daugiau išipiktino. Klaipėdos vokiečiai pamatė, kad jie nebėra vieni, kad juos palaiko ir vokiečių tauta ir vokiečių valstybė, kad jų užnugaryje stovi Trečiojo Reicho auganti galia. Iš kitų Europos valstybių Lietuva susilaukė ir pagyrimo ir kritikos — bet jokios paramos. Toli esanti Tautų Sąjunga neparodė ypatingo palan-

kumo Lietuvai. Todėl Lietuvos vyriausybė pradėjo suprasti, kad ji nebeturi reikalo su keliais tūkstančiais Klaipėdos vokiečių ir vokiečių, bet kad ji stovi prieš 65 mil. gyventojų karingą valstybę, kad šitokia jėga gali tapti pavojinga Lietuvos nepriklausomybei, ypatingai, jei vokiečių pusėje stovi kitas Lietuvos priešas — Lenkija.

Jau 1932. 3. 1., Böttcherio aferos eigoje, mūsų ministerių pirm. J. Tubelis išėjo viename Tautininkų Sąjungos susirinkime, kad nereikia lanko pertempti. Jis sakė: „Mes neprivalamo dėl savo laimėjimo džiūgauti. Mes esame per ankštai su Vokietija surišti ir ekonominiais ryšiais. Šitie ryšiai negali būti pertraukti, nei susilpninti. Mes neprivalamo pamiršti, kad Vokietija gali mūsų prekių importą sustabdyti, o tai tikrai pakenktų Lietuvos interesams“. (Vokietijos pasiuntinio Moratho telegrama Vokietijos Užsienio Reik. Ministerijai, datauta 1932. 3. 3. Bundesarchiv R. 43 I/383.) Tas pats Tubelis 1935. 1. 28. ministerių kabineto posėdyje, kuriame Klaipėdos krašto gubernatoriui Dr. Navakui prašė dar platesnį įgaliojimų kovojai su naciais, jam tą įgaliojimą ne tik nebedavė, bet net pasiūlė eiti atostogų ir atsistatydinti.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir plaukite
Dienraštį
"NAUJIENAS"

TELEF.: PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLIO LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446

Antrasis ofisas —
8067 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Prima ligoninė pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMLOCK 4-5849
Razid. 388-2233

OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, trečiadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais 9-12 val.

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius.
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728.

Rez.: GJ 8-8774

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti MI 3-0001.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Residencijos: PR 6-9901

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Kitu laiku tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų, ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefon.: 776-2880
Naujas rez. telefon.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį, penktadienį 9-12 val. vak. Šeštadienį 9-12 val. vak. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefon.: HEMLOCK 4-2123
Resid. telefon.: GIBSON 8-6195

Prima ligoninė pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefon. HE 4-2123. Jei neatliepia, tai telefon. GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai: Protezės, Med. Bandojai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-12. 2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROSPECT 6-5084

RANGE FIRE IS WILDFIRE

ROCKFORDO NAUJENOS

Reikšmingai pasisekė darbas

Didžiulis Naujų dienraščio plėnikas praėjo ir Rockfordas ten dalyvavo. Nelengvą darbą pasisekė Petras Šernas ir Juozas Bacevičius. Kvietė visus Rockfordo lietuvių demonstratyviškai dalyvauti, autobusu važiuoti. Tai patogiausias važiavimas, nuveža ir parveža sveikus. Su miegu noru davė žodį, kad važiuos Petras Alinauskas, Kaz. Barzdukas, Jonas Makūnas, Jonas Stružas, Just. Būbelis ir žmona, Bruno Nekrošius, Aug. Kapačinskas, Jurgis Triukšnis, Aug. Pocius, P. Sinkevičienė, p. Šimaitienė, p-lė Dobraitė, p. Kasparaitienė, Vincas Keršys, p-lė Giedrė Špokaitė ir jos mama. Vėliau prisidėjo ir pataisė nupuolusį ūpą, nes keletas prižadėjusių atsisakė kviesti.

Nakties nemiga, susirūpinimas, nesudaryta važiuotojų kv.

ta, neužtenka įplaukų busui apmokėti. Kurie davė žodį, tie ir išpildė.

Nuo Rockfordo Lietuvių klubo 11 val. pasileido autobusai į rytus. Nors esu menkas maldininkas, bet prašiau Aukščiausiojo, kad duotų gražią dieną naujienų subvimiui. Išpildė. Saulutė nuo pat ryto skaisčiai švietė, per visą dieną. Kelionė buvė smagi. Petras Šernas perėjo per visus važiuotojus, kad prisidėtų busui padengti trūkumus. Visi be žodžio prisidėjo, parodė lietuvišką nuosirdumą. Petras sako: "Aš labai patenkintas, o tie, kurie buvo kviešti važiuoti į pikniką paremti Naujienas — tą laisvą teisingą spaudą — atsisakė, ypatingai tie, kurie turėtų sukrovę, teisingai, kad namų "pentavo", dažė, rankas skauda, kitas, kad jo svaivis ligoninėje, dėlto negali važiuoti, kitas, kad šaltį pagavo, čiaudi, ir vėl juokai. Šuniukas įkando į pirštą, daktaras apvyčiojo stovai, negražiai atrodo, negali važiuoti, ir keletas kitų tokių. Bet štai užsigrūdinęs lietuvis B. Nekrošius pirmas pasižadėjo važiuoti į Naujų dienraščio pikniką, pergyvenęs širdies smūgį, eina laždele pasiramčiuodamas. Plovė savo namo langus, nupulė nuo kopėčių, skaudžiai užsigavo, bet važiuo į Naujų dienraščio pikniką. Aug. Pocius Chicagoje vestuvėse dalyvavo, sugrįžęs miegojo tik dvi valandas — irgi važiuo. Padėjo sudaryti tą Rockfordo šeimą, pasirodė Naujų dienraščio pikniką.

GRADINSKAS

SPALVOTOS TELEVIZIJOS

NUO 13 IN. LIG 25 IN.

2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKŲ

GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIAI
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandom
grausiosios gėlių ir vainikų antkapių papuošimui ir sezoninės kampos gėlių.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai — Pilnė apdrauda
ZEMA KAINA
R. S. E. N. A. S.
Tel. WA 5-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumu.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRONTIER 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIO SEIMOS VALANDOS

Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11-12 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Telef.: HEMLOCK 4-2413

7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir tautų gerbuvys, privalo susipažinti su žemais išvardintomis knygomis. Čia suminėtus knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskas, ŠIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie leidinį Lietuva, begimta nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl. Kietas drovės viršelias kaina 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSEDIS. Minutų tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičiantis komunistų klaidingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl. \$4.00.

ČIKAGIETIS ĮSPUDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakioje, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdūs aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat įversta į anglių kalbą.

D. Kuraltis, MAGISKUOJŲ KILIMŲ Į VILNIŲ. Kėlonės į Lietuvą išpildžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraltis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UŽDANGOS. Autoriaus pastabumų neapgauna turistų ir agitropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Vincas Zemaitis, LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAI. 3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00.

Vincas Zemaitis, LIUBLINO UNIJOŠ SUKAKTIES PARASTĖJĖ. 84 psl. Kaina \$1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami.

NAUJENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsiunkiant darbo valandomis arba užsakant pastu ir pridėdant čekį ar pinigine perlaidą.

Užm. prie savo Lietuvių klubo patalyną valandą vakaro, visi linksmi ir patenkinti. Zvalgas

Kongresui artėjant

LRKSA oficialus "Garsas" Nr. 7 straipsnyje. "Lietuvių Kongresas" be kt. rašo:

Lietuvos padėtis tebėra tragiška. Lietuvos žmonės, pergyvenę antrojo pasaulinio karo audras, žiaurias okupacijas, masinius trėmimus, fizinius ir dvasinius prievartavimus, tikėjosi, vienok nesulaukę, šviesesnio rytojaus. Jau eina 35 metai tautos agonijos. Tai didelis laikotarpis ir per daug jau įskentėta.

Raudonieji okupantai po šiai dienai skelbia įprastą melą — būk pati lietuvių tauta savo noru pasirinko įsijungimą Sovietų Sąjungon, ir kad ji patenkinta savo likimu, džiaugiasi globa ir atsietais laimėjimais. Kremlius savo sukurta diplomacija siekia kitų valstybių normalaus dabartinės padėties ir užgrobtų teritorijų pripažinimo, kas reikėtų, kad Lietuva ir kitos pavergtos tautos pasilikytų nuolatinei sovietų dominacijai. Padėtis tikrai apgailėtina. Didžiosios ir mažos nepriklausomos valstybės, susimetę Jungtinėse Tautose, daug dėmesio kreipia į Azijos ir Afrikos didesnes ir mažas tautas, visais būdais stengiasi padėti, kad jos iš kolonistinės padėties pereitų į laisvą ir nepriklausomą gyvenimą. Ten jau mažai beliko svetimų valstybių valdomų tautelių. Tuo tarpu Lietuva ir kitos tautos, su aukštu kultūrom ir valstybinėmis tradicijomis, pasmerktos prievartavimams ir naikinimui. Dėl jų likimo didžiųjų balsai užkime, akcija vos įžiūrima.

Lietuvių kongresas šaukiamas tikslu kelti alkštėn kruviną skriaudą, sovietų agresiją meilagingu tvirtinimu ir propaganda, nedorus kėslus.

ALT vadovybė stengiasi paruošti kongresinę programą su atrinktais prelegentais, nušviesti padėti išsiaiškinti tolesnės akcijos planus.

Literatūrinė premija Liūnei Sutamai

Vinco Krėvės literatūrinės premijos juri komisija (pirm. dr. Jūratė Ciplijauskaitė - Tanner, sekr. dr. Henrikas Nagys, nariai: Monika Jonynienė, Rimma Tekutyte ir Vilijus Pėteraitis) balsų dauguma paskyrė dešimtajai Vinco Krėvės literatūros premijai (500 dol.) poetei Liūnei Sutamai (Zinaidai Narytei - Katiliškenei) už jos poezijos rinkinį "Badmetis" (išleista 1972 metais Jūrų Skautijos korporacijos Gintaras). Balsuojant taisyklų sistema, po paskutiniojo balsavimo L. Sutamos "Badmetis" gavo 14 taškų (iš 15-kos galimų). Kazio Bradūno "Pokalbiai su karaliumi" 9 taškus ir Antano Gustaičio "Saulės šermentys" 7 taškus.

Šią premiją skiria kas antri metai Lietuvių Akademijos sambūrio Montrealyje, iki šiol yra gavę sekantys rašytojai (chronologine tvarka): Jonas Aistis (Apie laiką ir žmones), Jonas Mekas (Semeniškių idilės), Marius Katiliškis (Išėjusiems negrįžti), Algimantas Mackus (Neornamentuotos kalbos generacija ir Augintiniai), Vincas Ramonas (Miglotas rytas), Kostas Ostrauskas (Žaliojo lankelė), Antanas Vaičiulaitis (Gluosnių daina), Kazimieras Barėnas (Tūto gaidžio metai) ir Juozas Krilkauskas (Vaisvilkas).

Dešimtoji V. Krėvės lit. premija bus įteikta š. m. spalio 5 d. Montrealyje. Šiuo metu sambūryje yra apie 40 narių; jo pirmininkė dr. J. Ciplijauskaitė-Tanner ir sekr. R. E. Maziliauskas. Sambūris įsteigtas 1950

Robert Simpson, mėsia protestuoti dėl visokių prievartavimų. Nors jau 94 metų, jis dažnai matomas Washingtono prie kongreso rūmų su įvairiais plakatais. Neseniai jis buvo suimtas jau 294-ą kartą.

metais, o V. Krėvės premija skiriama jau 19 metų.

H. Nagys

Jury komisijos sekretorius

NEW YORK, N. Y.

Jonas Vilkaitis pasveiko

Ilgą laiką gulėjęs ligoninėje, žinomas veikėjas Jonas Vilkaitis pasveiko ir išvyko pas savo sūnų. Jis turi akių ligą. Nors daktarai šiek tiek akis pataisė, tačiau niekas negali jam pritaikyti akinų. Todėl negali nei rašyti nei skaityti. Tikimasi, kad jis vėl pritaikys akinius galės matyti.

Bronei Spudienėi artėja sukaktis

Zinoma New Yorko veikėja Bronė Spudienė šiais metais lapkričio mėn. 3 d. švęs savo gyvenimo 70 metų sukaktį. Jai Lietuvių Evangelikų parapijos salėje bus surengtas didelis pagerbimas — banketas, kuris įvyks spalio 30 d. Tai bus New Yorko jungtinių organizacijų ruošiamas Br. Spudienės garbei pagerbimas su menine dalimi.

C. V.

CICERO

St. Anthony Savings 52 metų sukaktis

Švento Antano Taupymo ir Skolinimo (Savings & Loan) bendrovė susilaukė 52 metų gyvavimo sukaktuvių. Taupytojai šį mėnesį ir kitą mėnesį gaus gražias vertingas dovanas, žinoma pagal sutaupytą sumą. Tad Cicero ir apylinkių lietuvių nepraleiskite šio jubilėjaus.

Bendrovės vedėjas J. F. Grybauskas su savo štabu, ypač bendrovės pirmininkas P. Putrimas maloniai suteiks visas informacijas.

St. Anthony bendrovės štabo sudaro: Paul Putrim pirmininkas, Joseph Butkus ir Chester Arasim vicepirmininkai, Joseph F. Grybauskas executive sekretary, Ben Dirzius sekretorius, asistentas, Adam Bernadišius izdininkas, Helen P. Rukuiža kontrolierė ir S. P. Zumbakis advokatas.

Cicero D.

Uptytės Klubas

Uptytės veiklus klubas po atostogų sugrįžo į svetainę. Jo pirmas parengimas "Havajų šokių" įvyks rugsėjo 28 dieną Hollywood svetainėje, 2417 W. 43 St. Tai bus šeštadienio vakarą. Joniko orkestras gros šokiams. Įvairūs prašmatnumai teiks naujų linksmybių ir smagumo. Vaisės svečiams, kurie turės gerus laikus, praleisti su uptytiečiais keletą valandų. Visus kviečia Uptytės klubo pirm. Anna Condux ir komisija. Kor.

Susirinkimų PRANEŠIMAI

— Žemaičių Kultūros Klubas po atostogų pirmas susirinkimas įvyks trečiadienį, rugsėjo 18 d. 7:00 val. vak. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Nariai kviečiami atliankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Bus ir vaisės.

Rozė Didžiulienė, raš.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Kaip geriausia mėsia ir riebalais pasisotina mano siela ir linksminu lūpomis mano burna šlovina tavę. Kai tik būsiu tavo atsimings savo guolyje, nakties būdėjimose mąstysiu apie tavę". — Psalmė 63:5, 6.

Kiekvienas, kuris atsimena ir mąsto apie Visagalią Dievą gerumą, norėsi garbinti ir girti jį savo lūpomis. Riebia žinoti, kad Dievas yra teisingas, meilingas, maloningas ir išmintingas. Toks žinojimas turėtų ugdyti mums norą būti tuo atveju jam panašiais. Jūs labiau mes įvertiname kilnų Viešpaties charakterį, tuo didesnis bus mūsų noras būti jam panašiais. Jūs aiškiau mes malome galinguosius Dievo darbus gamtoje ir mums parodytą jo gerumą, tuo daugiau mūsų širdys ir lūpos norės girti ir šlovinti jį.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINŲ VIETA

REpublic 7-5600 REpublic 7-5601

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANCE PATARNAVI MAS DIENĄ IR NAKTĮ.

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 65th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE Virginea 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

5 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNES, SEPTEMBER 18, 1974

TALENTINGOS MOTERYS TURI KUO PASIRODYTI

Kaip buvo skelbta, praėjus sekmadienį Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje buvo (su šampanu) atidaryta lietuvių dailininkų meno darbų paroda, kurioje 11 dailininkų išstati viso 23 eksponatus, tai yra kai kurios po du kūrinius, kai kurios tik po vieną. Kaip sakoma, dalykas buvo ne kelybėje, o kokybėje. Visi eksponatai buvo įvertinti, kainoms įvairuojant nuo kuklių \$55 iki \$300. Ar ir kiek jų buvo parodoma, neteko pastebėti.

Paroda, pačios menininkės ir lankytojų publika sudarė tokią jaukią atmosferą, kad ir galerijos patalpų ankštumas netik nebūvo kliūtis, bet dar labiau padėjo glaudis ir jaustis viena šeima esant. Daugumas dalyvių, kaip Janina Marks, Vanda Balukas, Regina Jautas, Sesuo Mercedes, Jadvyga Paukštienė, Magdalena Stanekūnas Giedrė Žumbakis, Ada

Sutkus, Marija Ambrozaitis daugiau pažįstamos, bet ir likusios nesuminėtos, nemažiau yra Čikagos lietuvių visuomenės žinomoms iš skaitlingų parodose dalyvavimų. Kadangi paroda tęsis iki lapkričio 4 dienos, visi gražių dailės darbų pamatyti ir jais pasigėrėti dar turi laiko.

Kitos parodoje dalyvaujančios — Dalia Alekna, Dalia Ancevičius, Aleksandra Navickaitė — Bodner, Vida Stankus, Aldona Valis taip pat įvairius meno institutus baigusios ir pakartotinai įvairiose parodose dalyvavusios bei prizus ir pagyrimus laimėjusios — ir savo darbais jau pasižymėjusios.

Visi eksponatai šioje parodoje kabo šienose, sukurti aliejumi, akvarele, akriliku, enameliu; skulptūros neteko pastebėti.

Viena, kas trumpame paminėjime pasakytina, tai kad ši paroda ypatingai atspindi lietuvių moterų (daugumos) būdą ir charakterį — kuklumas, nuosaikumas, gražumas, meilė ir saikas. Iš sienų į žiūrovą "žiūri" ir kalba kūrinių, kiekvienas lyg gyvas, savas malonus ir, ilgiau prie jo sustojus, parodantis, kiek jo detalės slypi įdėty ir išreikštą dailininkės sielos jausmų.

Publikos apsilankė tiek, kiek tipo. Patalpos, tiesa ankštios, bet svečiai gal dėl to ypač gerai jautėsi. *jp*

Žurnalistų Sąjungos rinkimai

Į Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Vykdomuosius Organus nominacijos baigtos š. m. rugsėjo

Bengalių žmonės po nuostolingų potvynių dar sunkiau gyventi. Milijonai neteko pastogiu.

1 d. I LŽS centro valdybą yra nominuoti ir sutiko būti renkami šie asmenys, visi iš Čikagos: Vladas Butėnas, Jurgis Janušaitis, Juozas Kapačinskis, Vytautas Kasniūnas, Emilija Pakštaitė, Algirdas Pužauskas, Juozas Vaisnys, S. J. ir Danutė Vakarė. Į kontrolės komisiją, visi iš Toronto: Leonas Adomavičius, Pranas Bastys, dr. Juozas Kaškelis ir Stepa Varanka. Į garbės teismą, visi iš Los Angeles: Jonas Kupronis, Ignas Medziukas, dr. Petras Pamataitis ir dr. Grigas Valančius.

Kandidatų sąrašas perduotas rinkiminei komisijai Čikagoje. Alfonsas Nakas,

nominacijos k-jos sekretorius
1668 Bowers Ave.
Birmingham, Mi. 48008

Alkoholizmas Čikagoje

Alkoholizmas ir jo padariniai — ekonominiai ir dvasiniai nuostoliai nemažėja, o pastebimai didėja. Praeitais metais Čikagos policija areštavo 19,354 girtus vyrus ir 721 moteris. Metais anksčiau, 1972, tokių areštų buvo 17,882 vyrai ir 580 moterų.

Pradėjus galioti "Alcoholism and Intoxication Treatment Act", girtumo klausimas perkeltas iš kriminalinės į sveikatos problemą paliekant kaip kriminalą automobilio vairavimą girtame stovyje.

Čikagoje alkoholizmui gydyti yra skirtos 3 valstybinės li-

goninės — Manteno, Elgin ir Chicago Read, bet tos rūšies pacientams turi tik apie 100 lovų. Patarčias alkoholizmo klausimais Dr. Panusarn sako, kad kitos ligoninės, kur praktikuojama alkoholio gydymo programa, yra Grant, Loreto, Mercy, Rush-Presbyterian -St. Luke ir Illinoiso Viešosios Sveikatos departamentas. Miestas alkoholizmui gydyti turi savo centrą adresu 3026 S. California Ave.

TRUMPAI

— "Pirmyn" choras savo veiklą pradės rugsėjo 29 d. šeiminių pobūviu Vyčių salėje, o po to intensyviai ruošis iškilmingai švęsti 65 m. sukaktuves lapkričio 2 d. Bel Air Chateau salėje. Kviečiami ir nauji choristai.

— Švėkšniškių draugija švęs savo 50 m. sukaktį suvažiavimu ir banketu Čikagoje rugsėjo 22 d. Išleidžiama daugelio autorių knyga apie švėkšnį ir jos apylinkes.

— K. Klatauskas, Brooklyn, NY., tapo Naujųjų skaitytoju. Vienas jo pažįstamas, vardan dekingumo už jo gražias ir malonias paslaugas, užsakė Naujienas 6 mėn., bet, kaip ir daugeliu atvejų, norėjo palikti nežinomu. Naujųjų vadovybė jam yra labai dėkinga. Naujienas mūsų skaitytojas p. K. Klatauskas yra teisininkas ir lietu-

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

AUTO BODY DIREKTOREI REIKALINGAS DARBININKAS, mokantis kalbėti angliai, bendriems dirbtuvės darbams, kaip valytojas, nusimanantis mechanikoje. Nuolatinis darbas. 5 1/2 dienos savaitėje.
3518 W. 63rd St.
Tel. 776-5888.

BUS BOY

Full or part time.
Day or night shifts.
PRIVATE CLUB
Call OR 6-0300

HELP WANTED — FEMALE Darbininkų Reikia

SALAD MAKER — ASST. COOK

Immediate opening in Evanston Office cafeteria for an individual with experience in salad and food preparation. Hours 7:00 A. M. to 3:00 P. M. Mon.-Fri. Please call for App't.

Mrs. CALLAHAN
866-7200
AMERICAN HOSPITAL
SUPPLY CO.
2020 RIDGE AVENUE
EVANSTON, ILLINOIS 60204

General Cafeteria Help

Immediate opening in Evanston office cafeteria. Duties will include light food preparation, cleaning, etc. Hours 7:00 A. M. to 3:00 P. M. Mon.-Fri. Please call for App't.

Mrs. CALLAHAN
866-7200
AMERICAN HOSPITAL
SUPPLY CO.
2020 RIDGE AVENUE
EVANSTON, ILLINOIS 60204

WAITRESSES

Full or part time.
Day or evening shifts.
Steady work.
PRIVATE CLUB.
Call OR 6-0300

BUSINESS CHANCES Biznio Proges

SAVINKNĖ PARUODA mūrinį namą su gerai įrengta taverna ir 4 kambarių butu. Geras biznis. Vyro mirtis verčia parduoti už prieinamą kainą.
7253 SO. WESTERN AVE.
Tel. PR 8-9857, diena
arba
GR 6-1032 po 6 val. vak.

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkių

GENERAL CLEAN-UP
MEN OR WOMEN
Full time.
Night shift — start about 11 PM.
PRIVATE CLUB
Call OR 6-0300

PERSONAL

Asmenų ieško

WANTED BABY SITTER for exchange of room and board while mother works. Two children school age.
Tel. 884-8533 after 4 P. M.

MRS. KING

READER ADVISOR
ON ALL PROBLEMS
SICK OR WORRIED
Call Me for more information.
(312) 821-9182

viškos spaudos bendradarbis. Reikia tikėti, kad skaitytojai turės progos artimiausią jį pažinti iš jo minčių ir raštų.

— Sen. Frank D. Savickas (D-27) nuolatos palaiko ryšius su savo distrikto žmonėmis, jų organizacijomis ir grupėmis klausydamas ir klausdamas jų nuomonės įvairiais gyvenimo ir politikos klausimais. Dėl to gyventojai jį perrinko didele balsų dauguma. Ne tik jis, bet ir jo vaikai, veiklūs puikioje Jauųjų verslininkų organizacijoje, neatitruko nuo lietuvių ir ne lietuviškumo. P-lė Savickaitė šiemet dalyvavo Gintaro debutančių grupėje. Sen. F. D. Savickas, apgailestaudamas, kad negalėjo dėl kitų įsipareigojimų dalyvauti Naujųjų piknike ir susitikti su savo tautiečiais bei rinkėjais, atsiuntė vėjui 50 dol., prašydamas perduoti gerus linkėjimus visiems skaitytojams ir visiems lietuviams. Naujųjų vadovybė nuoširdžiai dėkoja už sveikinimus, gerus linkėjimus ir už dovaną lietuviškos spaudos paramai.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAJIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTU NUOMAVIMAS

NAMU PIRKIMAS - IZDAVIMAS - VALDYMAS -
NOTARIATAS - VERTIMAI.

VISU RCSIU DRAUDIMO AGENTURA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

DIDELIS SKLYPAS. 5 kamb. bungalow, 63 ir Whipple. Retas pirkinybės brangiai.

2 PO 6 SU 3 MIEGAMAIŠ. Svarus, geras, teisinga kaina. Marquette Parke. Puiki proga lietuviui.
4 PO 5 ANT 40' sklypo Marquette Parke apyl. Naujas sildymas. Reikia sutvarkyti palikimą.
PENKI BUTAI IR 2 BIZNIO PATALPOS. Gražus namas Marquette Parke centre. Palikimas — reikia skubiai parduoti.

SIMAITIS REALTY

Tel. 436-7878

2951 W. 63rd St. (prie Sacramento)

NEAR 66th and ST. LOUIS

6 room brick bungalow with 3 bedrooms. Gas heat. 2 car garage. Modern bath. Stove and refrigerator. Only \$28,000.
MILAN & MILAN
239-1423

— Stasys Juškenas ir jo sūnus Kastytis su žmonėmis buvo išvykę atostogų prie Leech ežero Minnesotos valstijoje. K. Matukas išvyko porai savaitių į Burlington, Wis.

— Rugsėjo 19 d., 3:30 val. po pietų, Washington prie Australijos ambasada, prie 16-tos ir Massachusets gatvių, bus suaruota didelė protesto demonstracija prieš Australijos premjero Whitlam nutarimą pripažinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos jungimą į Sovietų Sąjungą. Susirūpinusieji lietuviai kviečiami šioje demonstracijoje dalyvauti.

Edward J. Šumanas,
PO Box 432
Rockville, Maryland
(301) 340-1914

— Dail. Antano Petrikonio dailės darbų paroda visą rugsėjo mėnesį vyksia First National Bank of Evergreen Park, 3101 W. 95th St., Evergreen Park, Illinois.

— A. G. Baradų ekonomiškoji mėsinė, 3210 So. Halsted St., galima užsisakyti didesniais ir mažesniais kiekiais visokios rūšies mėsos, ypatingai lietuviško skonio šviežių dešrų. Užsakymams prašoma skambinti tel. CA 5-4995 arba 776-3727. (Pr.)

— Pensininkų žiniai. Pensininkams pranešame, kad atostogos jau pasibaigė ir pensininkų organizacija vėl pradeda darbą. Šių metų rugsėjo 19 d. 6 val. vakaro Chicago Savings and Loan Association patalpose, esančiose 6245 S. Western Ave., įvyks susirinkimas, į kurį kviečiame visus pensininkus atvykti.
Valdyba
(Pr.)

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapols
3204 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

ČIA GERŲ GERIAUSIAI

5 KAMBARIU CAPE COD. Alum. langai, karpetai. Sausas beismantas. 50' lotas. 2 auto garažas. Turim raktą. Arti mūšio. \$23,000.
2 BUTU MEDINIS 1 1/2 aukšto namas. 50' lotas. Naujas dujų sildymas. Garažas. Marquette Parke. \$15,500.
ISNUOMOTAS 2 BUTU MŪRAS — 2 po 5. Atskiri dujų sildymai. 2 bloko nuo Marquette parke. Reikia savininko. \$26,600.

2 AUKSTU MŪRAS. Naujas dujų sildymas ir elektra. Alum. langai. Naujas 2 auto garažas. Arti ofiso. \$30,000.

7 BUTU MŪRAS — 2 dideli ir 5 maži butai. Naujas dujų sildymas. Alum. langai. Blokas nuo parke. \$39,900.

10 BUTU MŪRAS Marquette Parke. Virš \$17,000 pajamų. Naujas dujų sildymas. Alum. langai. 2 auto mūro garažas. \$79,000.

PUIKUS MŪRO NAMAS ant platusio loto. 2 butai. Gražus 6 kambarių viršų ir 3 kambarių butas sausam beismante. Garažas. Arti parke. \$21,900.

2 BUTU 18 m. mūras. Atskiri sildymai. Alum. langai. Garažas. Platus lotas. Arti mūšio. \$36,000.
2 BUTU didelis modernus mūras ir garažas. Naujas dujų sildymas. Air. cond. Marquette Parke. \$32,000.

6 KAMBARIU Cape Cod už Kedzie 1/2 bloko nuo parke. Įrengtas beismantas. Platus lotas. Mūro garažas iš šono. \$34,000.

VALDIS REAL ESTATE

7051 So. Washenaw Ave. RE 7-7200

BUTU NUOMAVIMAS, IVAIRŲS DRAUDIMAI NAMU IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visu rūšių namų apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS

4444 SO. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public,
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blaikal.

D E M E S I O

62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$104 metams automobilio Liability apdraudimas.
Kreipitis:
A. LAURAITIS
4645 SO. ASHLAND AVE.
523-8775

Siuntiniai į Lietuvą

ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS

Cia automobiliai išgytinami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prilygusiu darbininkui. Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbauskas, sv.

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį
lietuvių kailininką
Čikagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826
(įstaigos) ir
677-8439
(buto)

185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENĖ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.

AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas pataravimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.

V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnų ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuvių išlikimui skelbiamas Naujųjų platinimo vėjus.

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoją už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų igaliojniais.

NAUJIENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJIENOS atstovauja tyliąją lietuvių daugumą šiais pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems įdomios, naudingos ir reikalingos, net būtinios. Ne veltui, geros draugijos girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujųjų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų progą skelbdama platinimo vaju kreipiasi į visus lietuvių pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos išsivijios, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuvių reikalių renesanso.

KAINUOJA: Čikagoje ir Kanadoje metams — \$24.00, pusei metų — \$13.00, trims mėn. — \$7.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$22.00, pusei metų — \$12.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — \$25.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu dol. Naujųjų prenumeratai, Jubiliejinio vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS